

Tematický plán dějepisu pro třídy I.V, I.W

Celkem hodin: 66

Školní rok: 2019-2020

Vyučující: Štěpán Macura

Vypracováno dle ŠVP Jiráskova gymnázia Náchod „Na cestě ...“ verze 3.0 platného od 1.9. 2017

Žákovy dovednosti	Učivo a dílčí výstupy	Časový plán
uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	Význam a zkoumání dějin - uvede konkrétní příklady potřebnosti a využitelnosti dějepisných poznatků - uvede příklady, kdy se lidstvo z dějin poučit nedokázalo - zformuluje vlastními slovy, proč je důležité poznávat a zabývat se historií	září
uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	Historické prameny - uvede příklady historických pramenů - podle svých možností přinese konkrétní materiál na ukázkou (např. staré mince, listiny apod.) a roztřídí ho - vyjmenuje alespoň tři pomocné vědy historické a uvede předmět jejich zkoumání - shromáždí seznam institucí v nejbližším okolí, které se zabývají shromažďováním a studiem historických materiálů	září
orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Historický čas a prostor sestaví časovou osu, označí historické epochy na časové ose, označí správně rok 0 a seřadí dané letopočty z období př.n.l. a n.l.	září
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Počátky lidské společnosti - pojmenuje hlavní znaky člověka a dovede je zdůvodnit - najde rozdíly mezi způsobem života sběrače a lovce - zaujme stanovisko k faktu, že mezi lidskými rasami nejsou žádné významné rozdíly - respektuje jiné lidské rasy - charakterizuje výtvarný projev pravěkého člověka v souvislosti s jeho každodenním životem a vývojem duchovní kultury (např. nástěnné malby, sošky zvířat, žen)	září
objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	- uvede znaky neolitu - vysvětlí příčiny vzniku zemědělství - konkretizuje oblasti prvního zpracování kovů - zhodnotí význam kovu pro vývoj lidské společnosti - najde společenské a geografické rozdíly v lidské společnosti v době kovů (různé oblasti – různé podmínky – různá vyspělost – různé uspořádání společnosti) - objasní roli muže a ženy v pravěké společnosti a porovná s jejich úlohou v dnešní společnosti - popíše proměnu krajiny a vliv člověka na ni	říjen
uvede příklady archeologických kultur na našem území	zná alespoň dvě kultury na našem území a uvede jejich znaky (Keltové, popelnicová pole, ...)	říjen
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury - popíše přírodní podmínky staroorientální oblasti, které napomohly vzniku prvních civilizací - na základě práce s mapou uvede znaky staroorientálních států - orientuje se na mapě staroorientálních států podle toků velkých řek	listopad–prosinec
uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	- uvede příklady hmotných a písemných památek starověkých civilizací - porovná způsob života ve starověkých státech a dnes, najde rozdíly ve způsobu života - porovná vzdělání a výchovu ve starověku se vzděláním v dnešní době (dostupnost, užitečnost, vliv na budoucí život člověka a sociální postavení, ...) - dovede zhodnotit, v čem spočívá kulturní odkaz staroorientálních států dnešku	leden–únor

	• respektuje rasy a národnosti • váží si hodnot, které vytvořily lidské civilizace ve starověku	
demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	• pracuje s mapou antického Řecka a Říma, vyhledá v ní alespoň čtyři nejvýznamnější centra antické kultury a přiřadí ke kultuře • dovede zhodnotit, v čem spočívá kulturní odkaz antiky dnešku • vyjmenuje znaky judaismu a křesťanství a porovná je s polyteistickým náboženstvím Řeků a Římanů • respektuje jiná náboženství • váží si morálních a duchovních hodnot odlišných náboženství	březen– květen
porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	• porovná jednotlivé formy vlády, popíše a vypráví o postavení společenských skupin v jednotlivých státech, zaujme stanovisko k danému problému • vysvětlí podstatu antické demokracie, uvede její příklady, dá do souvislosti s dnešní demokracií, diskutuje, váží si demokracie, respektuje názory druhých • najde a porovná rozdíly mezi formou vlády a způsobem života v antickém světě a ve střední Evropě ve stejném časovém období, konkretizuje jejich styky • vcítí se do postavení lidí z různých sociálních vrstev ve starověkých státech • respektuje profesní a společenské postavení lidí	květen– červen
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Křesťanství a středověká Evropa • objasní vznik středověké společnosti (feudální principy a jejich fungování) • popíše zrod nové Evropy (nový etnický obraz Evropy) • charakterizuje křesťanství	červen
porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-křesťanské a islámské kulturní oblasti	• najde a porovná rozdíly ve způsobu života ve vybraných středověkých evropských státech (francká říše, Byzanc, arabská říše) • objasní příčiny rozdílného tempa vývoje, konkretizuje jejich vzájemné vztahy a styky • charakterizuje vliv arabské říše na vývoj v Evropě • popíše proměny středověké krajiny, objasní změny v hospodářství • vytvoří si samostatný úsudek o životě a postavení lidí v daných hist. podmínkách	

Učebnice: Dějepis 6, pravěk a starověk, SPN

Tematický plán: dějepis pro školní rok 2019–2020

Třída: 2V, 2W

Vyučující: Mgr. Mariana Poláková, Ph.D. ; Mgr. Jan Veverka

Hodinová dotace: 66, 2 hod. týdně

Vypracováno podle ŠVP „Na cestě“ verze 3.0 platného od 1. 9. 2017

Žákovy dovednosti	Učivo a dílčí výstupy	Časový plán
Křesťanství a středověká Evropa		
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Opakování a shrnutí učiva z primy - objasní vznik středověké společnosti (feudální principy a jejich fungování) - popíše zrod nové Evropy (nový etnický obraz Evropy) - charakterizuje křesťanství	září
porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-křesťanské a islámské kulturní oblasti	- najde a porovná rozdíly ve způsobu života ve vybraných středověkých evropských státech (francká říše, Byzanc, arabská říše,...) - objasní příčiny rozdílného tempa vývoje, konkretizuje jejich vzájemné vztahy a styky - charakterizuje vliv arabské říše na vývoj v Evropě - popíše proměny středověké krajiny, objasní změny v hospodářství (na základě vědomostí sestaví např. jídelníček starých Slovanů) - vytvoří si samostatný úsudek o životě a postavení lidí v daných historických podmínkách	září-říjen
objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj Českého státu, popíše postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	- popíše vznik států Slovanů (Sámova říše, Velká Morava, Český stát) - dokáže zhodnotit jednotlivé časové etapy dějin českých zemí - zhodnotí vývoj za posledních Přemyslovců, vývoj po nástupu Lucemburků a posoudí rozvoj státu za vlády Karla IV. - zdůvodní příčiny středověké kolonizace, rozvoje měst a vysvětlí jejich význam (nakreslí plánek středověkého města, vesnice) - zanese na časovou osu významné události národních dějin - vypracuje poster k založení svého rodiště - zakreslí do mapy střední Evropy nejvýznamnější státní útvary doby - dokáže jednoduše pracovat s ukázkami dobových dokumentů	říjen-listopad

	(vyhledat informaci, vysvětlit dobový pojem apod.)	
vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a k jiným věroukám	• chápe význam christianizace při vytváření nové Evropy a víry v životě tehdejšího člověka • dokáže objasnit myšlenku obnovení římského císařství a charakterizovat světskou a církevní moc (vztah císař-papež) • posoudí křížové výpravy jako mocenské i kulturní setkání křesťanského a islámského světa • popíše a porovná vývoj nejvýznamnějších evropských států v 13. a 15. stol., zhodnotí soupeření Anglie a Francie a jeho důsledky • -posoudí postavení a život Židů ve středověké společnosti	prosinec
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	• charakterizuje kulturu a umění románského slohu, jmenuje příklady uměleckých děl • uvede znaky gotiky, jmenuje příklady uměleckých památek, připraví si popis a informaci o některé konkrétní památce v regionu a seznámí s ní spolužáky	
Renesance, humanismus		
vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	• charakterizuje antický a renesanční ideál člověka • rozpozná základní znaky renesanční kultury a na jejich základě dokáže uvést regionální památky tohoto období • uvede důvody, pro něž se stala církev terčem společenské kritiky	leden
Husitství, reformace a jejich šíření Evropou		
vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	• vysvětlí význam kalicha jako symbolu husitství • doloží konkrétními příklady společenské změny v důsledku husitských válek a jejich význam pro další vývoj českého státu • vysvětlí podstatu Království dvojího lidu, chápe fungování stavovské monarchie • objasní pokrokovost a nadčasovost mírových snah Jiřího z Poděbrad	únor-březen
Zámořské objevy a počátky dobývání světa		
popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	• podle mapy určí směry zámořských výprav	duben

	• uvede pozitiva i negativa evropské expanze do zámoří a jejich přesah do současnosti • porovná úroveň evropské a zámořských kultur a civilizací • zpracuje medailon některé z významných osobností zámořských výprav (mořeplavci, vědci, podporující panovníci, ...) • vysvětlí význam technických a vědeckých novinek, které umožnily zámořské objevování	
Český stát a velmoci v 15. – 18. století. Reformace a jejich šíření Evropou		
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	• vysvětlí cestu českého státu pod nadvládou Habsburků • vytvoří náboženskou mapu Evropy (katolická, protestantská, muslimská území) a vyvodí oblasti možných konfliktů, sleduje i počínající dělení Evropy VxZ • zjistí základní rozdíly mezi protestantstvím a katolictvím, křesťanstvím a islámem, umí nalézt i jejich společné znaky • objasní komplikovanost náboženské situace českého státu a vyvodí její kořeny v minulosti • zdůvodní proměnu náboženského konfliktu v mocenský • zjistí regionální souvislosti třicetileté války a prezentuje je • zhodnotí výsledky války a mírových jednání s důrazem na české země	květen-červen
na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	• uvede příklady států s různými státními systémy a na vybraném stručně vysvětlí, jak k jeho nastolení došlo (Anglie, habsburská monarchie, Francie...) • -vysvětlí základní znaky dobových státních systémů a porovná je se současným stavem	červen
	• Shrnutí a opakování učiva	

TEMATICKÝ PLÁN: DĚJEPIS PRO ŠKOLNÍ ROK 2019/2020

Třída: 3.V

Vyučující: Mgr. Jitka Fišerová

Hodinová dotace: 66 hod.

Vypracováno dle ŠVP „Na cestě“ verze 3.0, platné od 1. 9. 2017

Září	objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	Úvod do učiva tercie. Shrnutí a opakování učiva ze sekundy. Zadání témat pro samostatné prezentace (postery) ve dvojicích pro školní rok. Zadání námětů pro tvůrčí dobrovolné práce. Český stát a velmoci v 15. – 18. století. Barokní kultura a osvícenství -objasní komplikovanost náboženské situace českého státu a vyvodí její kořeny v minulosti -zdůvodní proměnu náboženského konfliktu v mocenský -zjistí regionální souvislosti třicetileté války a prezentuje je -zhodnotí výsledky války a mírových jednání s důrazem na české země - vytvoří v rámci skupinového projektu materiál (prezentace, plakát, nástěnka) k jednomu z historických uměleckých slohů (románský, gotický, renesanční, barokní, klasicistní) a prezentuje jej ve třídě (zohlední regionální vazby)	Vv, Čj, Hv, Ov 4abd, 6a, 3b, 1bc, 2b
Říjen	rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka - porovná způsob vlády, ekonomické, sociální a geografické podmínky vybraných států (Anglie, USA, Španělsko, habsburská monarchie, Turecko, Rusko, ...) - vysvětlí příčiny rozdílné ekonomické a společenské úrovně evropských států, na tomto základě se pokusí i o srovnání kulturní vyspělosti, pokusí se najít souvislost mezi mírou svobody ve společnosti a kulturní vyspělostí - pokusí se o praktické srovnání tradiční řemeslné a manufakturní výroby (třídní manufaktura na výrobu jednoduché školní pomůcky – organizace práce, individuální předpoklady k jejímu vykonávání, ...) - vyvodí výhody nárůstu všeobecné vzdělanosti pro moderní společnost - Shrnutí a opakování probraného celku	Ov, Z 1ce, 5bc, 6a VDO
Listopad	vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti		Ov 2ac, 3e, 5bc,
Prosince		Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA - objasní rozdíly mezi jednotlivými formami státního zřízení před a během francouzské revoluce a v době napoleonských válek (absolutní monarchie, konstituční monarchie, republika, diktatura) a porovná je se současností i některými modely 20. stol. (jakobínská diktatura – komunistická diktatura) - uvede na základě práce s texty dobových dokumentů základní lidská a občanská práva a svobody a vysvětlí jejich praktický význam, porovná postavení člověka v předrevoluční a porevoluční společnosti - Shrnutí a opakování probraného celku	VDO VMEGS
Leden	objasní souvislost mezi událostmi Velké francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé		Z, Ov, cizí jazyky 2b, 6c VDO VMEGS
Únor		Národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa.	

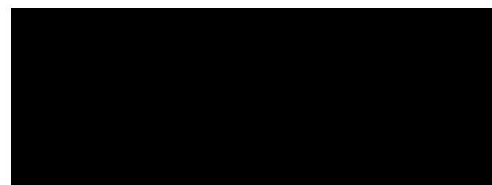
	porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	- s použitím atlasu přemýšlí o rozpornosti národnostního a politického uspořádání Evropy, uvede příklady národů, které nežijí ve vlastním státě a jsou ovládány jinými národy (hledá podobné příklady i v současnosti a nedávné minulosti) - doloží na konkrétních krocích a osobnostech postupnou emancipaci (kulturní, jazykovou, ekonomickou, politickou) českého národa v habsburské monarchii	Ov 3ab VDO
Bře-zen	charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů - porovná feudální a buržoazní společnost a vysvětlí vznik nového společenského rozvrstvení - vysvětlí rozdílné cíle evropských revolucí 19. stol. (nacionální, jednotící, ekonomické, státoprávní, ...) a uvede příklady konkrétních zemí - Shrnutí a opakování probraného celku	Ov 5c, 4ab VDO
Duben	na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	Politické proudy (konservativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva - pokusí se v rámci třídy o sestavení vlastní ústavy - v diskusi se snaží pochopit (i ve vztahu k politickému dění v současnosti) pojmy liberalismu, konservativismu, demokratismu, socialismu, levice, pravice, absolutismus, totalita, neoabsolutismus,...	4bcd Z, Ov, F +tematický den Ch, F, Ov
Kvě-ten	vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	Kulturní rozrůzněnost doby. Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus. Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka - dokáže rozdělit Evropu na vyspělou a zaostávající a zdůvodní své závěry na základě předchozího vývoje - popíše fungování koloniálního obchodu (s atlasem) - zdůvodní úspěšnost Velké Británie a USA a dokáže pro své závěry argumentovat konkrétními fakty - zakreslí do mapy světa jeho koloniální rozdělení a pokusí se o určení oblastí možných budoucích konfliktů - vypracuje krátkou prezentaci o některé významné vědecké osobnosti či vynálezu - ve spolupráci s ostatními se pokusí na základě prezentací vyvodit souvislosti mezi vynálezy, vynálezci a technickým pokrokem (výstupy si navzájem hodnotí, vzájemná pochvala)	VDO (principy demokracie jako formy způsobu vlády a způsobu rozhodování) MeV (fungování a vliv médií ve společnosti) VMEGS (jsme Evropané)
Čer-ven	na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	1. světová válka : porovná klady a zápory technického rozvoje v předcházejícím období (co přinesl technický rozvoj společnosti, jednotlivým oblastem světa, vědeckému pokroku, ...), uvažuje o negativech i pozitivěch - uvede příklady zneužitelných objevů a vynálezů (bojový plyn, letecká technika, ponorky, ...) - vyvodí příčiny (ekonomické, politické, společenské, nacionální, mocenské, ...) prvního světového konfliktu - charakterizuje velmi stručně průběh války na jednotlivých frontách a československou účast v bojích (legie) Shrnutí a opakování probraného učiva	

Dějepis 3.W**tematický plán pro školní rok 2019/20****Lukáš Havlíček**

Celkový počet hodin: 60

Zpracováno dle ŠVP „Na cestě...“, verze 3.0, platné od 1. 9. 2017

Měsíc	Učivo
Září	Opakování Typy monarchie v 16. – 18.století Vývoj velmocí v novověku
Říjen	Vývoj velmocí v novověku Průmyslová revoluce
Listopad	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, důsledky pro Evropu
Prosinec	Vývoj v Severní Americe, vznik USA
Leden	Habsburkové od 16.století do první poloviny 19.století Národní obrození
Únor	Americká občanská válka Anglie za královny Viktorie
Březen	Národnostní hnutí v Evropě Politické proudy
Duben	Rok 1848, vznik Německa a Itálie Habsburská monarchie v druhé polovině 19.století
Květen	Modernizace společnosti – technický pokrok, vědecké objevy, boj za práva žen Kolonialismus a imperialismus
Červen	První světová válka

Tematický plán dějepisu pro třídy kvarta V

Celkem hodin: 66

Pro školní rok: 2019 - 2020

Vyučující: PaedDr. Blanka Dvořáčková

Vypracováno dle ŠVP Jiráskova gymnázia Náchod „Na cestě...“ 2.2 platného od 1.9.2016

Září -	Úvod do učiva kvarty Opakování a shrnutí učiva tercie
- Říjen	Zrození nové Evropy Období v letech 1918 - 1945
Listopad –	Vznik Československa a jeho charakter
- Prosinec	Poválečná krize – totalitarismus a jeho charakteristika Světová hospodářská krize, pokusy o její řešení v Evropě
Leden –	Shrnutí probraného učiva
- Únor	Charakter nacistického režimu v Německu, antisemitismus Ohrožení demokracie totalitou, vývoj v SSSR Nebezpečí nového válečného konfliktu Fašistická agrese, politika appeasementu
Březen –	Mnichovský diktát a jeho důsledky pro naši zemi Vytvoření Protektorátu, život v něm, formy odboje 2.světová válka, genocida Židů, holocaust Cesta ke svobodě
- Duben	Shrnutí probraného učiva
Květen –	Evropa a svět po roce 1945
- Červen	Důsledky 2. světové války Poválečné Československo do květnových voleb 1945 Evropa na rozcestí, studená válka, formování sovětského bloku Prohra československé demokracie Rozdělené světy, upevnění sovětské bloku, jeho první krize V letech 1950 – 56 Léta uvolnění , cesta k reformě v Československu Pražské jaro a období normalizace Rozklad sovětského bloku Češi a Slováci na cestě k Sametové revoluci Věda a kultura na konci 20. století Shrnutí učiva

Učebnice: Kuklík J., Kocian J. : Dějepis 9, nejnovější dějiny, SPN 2002

Tematický plán předmětu DĚJEPIS pro školní rok 2019 - 2020

Dotace hodin: 66

Třída: 4.V, 4.W

Vyučující: ~~Blanka Dvořáčková~~, Štěpán Macura

Vypracováno dle ŠVP Jiráskova gymnázia Náchod „Na cestě ...“ verze 2.2 platného od 1.9.2016

Učebnice: Dějepis pro 9. r. ZŠ – nejnovější dějiny a Pracovní sešit

na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	Opakování a shrnutí učiva z tercie - 1. světová válka - porovná klady a zápory technického rozvoje v předcházejícím období (co přinesl technický rozvoj společnosti, jednotlivým oblastem světa, vědeckému pokroku, ...), uvažuje o negativech i pozitivěch - uvede příklady zneužitelných objevů a vynálezů (bojový plyn, letecká technika, ponorky, ...) - vyvodí příčiny (ekonomické, politické, společenské, nacionální, mocenské, ...) prvního světového konfliktu - charakterizuje velmi stručně průběh války na jednotlivých frontách a československou účast v bojích (legie)	září	VDO (principy demokracie jako formy způsobu vlády a způsobu rozhodování) MeV (fungování a vliv médií ve společnosti) VMEGS (jsme Evropané) OV,Z,F, Čj
rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Svět po 1. světové válce. Nástup fašismu v Itálii. Nacistické Německo. Sovětské Rusko - stalinismus - objasní charakter versaillesko-washingtonského systému a jeho fungování - uvede znaky typické pro demokratickou společnost - vyvodí znaky totality na základě konkrétního vývoje v Itálii a Sovětském Rusku - porovná demokratickou a totalitní společnost - uvede příklad totalitního režimu ze současnosti - pokusí se v současných médiích vyhledat informace, které dokládají aktuálnost těchto problémů (totalitarismus, nedokonalost demokracie, nacionalismus, rasismus, antisemitismus, ...)	září	VDO (principy demokracie jako formy způsobu vlády a způsobu rozhodování) VDO (formy participace občanů v politickém životě) VMEGS (jsme Evropané)
zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Vznik ČSR - uvede hlavní rysy nového státu - dokáže vysvětlit fungování pluralitní demokracie na příkladu politického systému 1. republiky - vysvětlí, které problémy nový stát musel řešit (vytváření hranic, řešení národnostní a sociální otázky, hospodářství) - zhodnotí, jak se to podařilo	říjen - listopad	Ov, Čj, Z
na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Světová hospodářská krize - uvede příčiny a důsledky hospodářské krize - najde souvislosti mezi hospodářským vývojem a nástupem extrémních sil - vysvětlí pojem nacismus a uvede jeho znaky		2be, 5a

	- posoudí politiku západních mocností – appeasement, vyjmenuje její konkrétní příklady - uvede příklady fašistických agresí a válečných konfliktů 30. let		
propojí historické poznatky se současnou situací, nalezne a popíše analogie	ČSR – boj o záchranu demokracie a samostatného státu - popíše vliv hospodářské krize na stabilitu státu - charakterizuje mezinárodní a vnitřní síly, které ohrožovaly demokratický charakter státu a nakonec i jeho existenci - vyvodí závěr, že demokracie a samostatnost se hroubí, až když se ČSR stává předmětem mezinárodních zájmů - zhodnotí důsledky rozhodnutí Mnichovské konference	prosinec	2b, 5a, 3abcd
na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	2. světová válka - vysvětlí příčiny 2. světové války - vyjmenuje spojence – satelity Německa - popíše průběh války v jejích klíčových událostech na evropských i světových bojištích - objasní vznik protifašistické koalice a její cíle - vyjmenuje představitele Velké trojky - uvede hlavní body diplomatických jednání na konferencích v Teheránu, Jaltě, Postupimi - vysvětlí pojem diaspora, holocaust, konečné řešení židovské otázky - posoudí důsledky 2. sv. války a poválečné uspořádání		VDO MeV MuV (etnický původ) MuV (princip sociálního smíru a solidarity) 5d
zhodnotí význam československého odboje za 2. světové války a popíše důsledky této činnosti	Protektorát Čechy a Morava - popíše vznik Protektorátu a postavení tohoto útvaru k Třetí říši - objasní persekuci českého národa a konečné cíle nacistů vzhledem k Čechům - posoudí zapojení Čechů do boje proti nacismu - určí charakter Slovenského štátu a zdůvodní změny v postoji Slováků k jejich státu vedoucí k odboji a SNP	leden - únor	Ov, Čj, Z
objasní příčiny poválečného vývoje a směřování ke komunistickému zřízení	Poválečné ČSR 1945 - 1948 - vyjmenuje změny, které nastaly v ČSR v důsledku války a světového vývoje - popíše průběh vnitropolitického zápasu končícího převzetím moci komunisty v únoru 1948		VDO (principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	Rozdělený a integrující svět - objasní příčiny rozkolu mezi bývalými spojenci, dokumentuje to na konkrétních případech - vyvodí, které země se staly sovětskými satelity - charakterizuje pojem studená válka - zdůvodní význam západoevropské integrace pro zachování hodnot Evropy - shromáždí konkrétní informace, na kterých prezentuje ochlazování a oteplování vztahů	březen	VMEGS (Evropa a svět nás zajímá) EV (jsme Evropané) 5a

posoudí postavení rozvojových zemí	mezi Východem a Západem - zhodnotí význam perestrojky a protikomunistické rezistence na pád komunistických režimů - posoudí situaci v tzv. Třetím světě a uvede příklady dekolonizace a jejího dopadu na světové dění		občanská výchova, český jazyk, zeměpis
popíše proměny komunistického režimu v průběhu 2. poloviny 20. století v Československu a do popisu zahrne i vnější vlivy působící na tento vývoj	Komunistické Československo - shromáždí konkrétní důkazy pro označení vlády KSČ jako totalitní – především události těsně po únoru 1948 a v 50. letech - srovná komunistický totalitní model s modelem demokracie v západních zemích, zformuluje základní rozdíly - zhodnotí význam roku 1968 jako pokusu o reformu - na základě vzpomínek rodinných příslušníků na události roku 1968 se aktivně zapojuje do diskuse - na základě popisu období normalizace ocení význam disidentského hnutí (uvede příklady) vedoucího spolu s mezinárodním vývojem k pádu totalitního režimu - na základě zhlédnutých audiovizuálních materiálů (dokumenty, filmy, nahrávky, ...) vyvodí, jakých zločinů a porušování lidských práv se komunistický režim dopouštěl	Duben - květen	exkurze Terezín, popř. Bohdašín, opevnění
prokáže základní orientaci v problémech současného světa na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	Svět současnosti - zvolí si jednu geografickou oblast s vážnými sociálními, ekonomickými či humanitárními problémy a pokusí se v dějinách 20. století najít kořeny těchto problémů, s použitím encyklopedií, internetu a dalších zdrojů připraví o zvolené problémové oblasti poster pro své spolužáky (možná i skupinová práce) - podá důkazy kladného i záporného vlivu rozvoje vědy a techniky v době po 2. světové válce do současnosti. - prezentuje svůj vlastní názor (úvahu) na téma: V historii jsme objevili spoustu problémů, rozporů, tragédií, válek. Je současný svět již lepší, poučilo se lidstvo z dějin? Jsou některé nové problémy?	červen	občanská výchova, zeměpis 3d VMEGS (Evropa a svět nás zajímá) VDO (občan, občanská společnost a stát) projekt (problémy současného světa) EV (lidské aktivity a problém životního prostředí) EV (vztah člověka k prostředí) fyzika, chemie, přírodopis 2e,5a

Tematický plán dějepisu pro třídy 5.V, 5.W, 1.A, 1.B

Hodinová dotace: 66 hod.

Školní rok: 2019-20

Vyučující: Mgr. Jitka Fišerová, Mgr. Štěpán Macura

Vypracováno dle ŠVP Jiráskova gymnázia Náchod „I cesta může být cíl“, verze 2.0 platného od 1.9.2019

ÚVOD DO STUDIA HISTORIE		
charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého	Význam historického poznání pro současnost - uvede příklady potřeby a využitelnosti historických poznatků - porozumí smyslu historického poznání pro současnost	ZÁŘÍ 3b VMEGS
rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace	Práce historika, historické informace - objasní specifikum práce historika - uvede příklady pomocných věd historických a jejich zaměření - uvede příklady získávání historických informací z různých zdrojů, pramenů a možnosti jejich využití	3cd, 5d MuV (základní problémy sociokulturních rozdílů) exkurze do muzea
PRAVĚK		
objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku;	Doba kamenná Období paleolitu a mezolitu - chápe a vysvětlí proces hominizace, uvede základní typy rodu homo - charakterizuje způsob života pravěkého sběrače a lovce	5a biologie, výtvarná výchova, základy společenských věd VMEGS (žijeme v Evropě) EV (problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí)
vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti; charakterizuje pojem archeologická kultura	Období neolitu a enolitu - objasní pojem neolitická revoluce a její důsledky pro vývoj lidské společnosti - uvede příklady archeologických kultur na našem území	ŘÍJEN 3a, 5d zeměpis, výtvarná výchova, základy společenských věd, biologie
zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku	Doba bronzová a železná - zhodnotí význam kovu pro vývoj lidské společnosti - objasní vznik sociálních rozdílů v lidské společnosti v době bronzové - vysvětlí a popíše znaky vybraných pravěkých kultur - pochopí prolínání různých kultur a jejich důsledek pro další vývoj lidské společnosti	MuV (základní problémy sociokulturních rozdílů) OSV (seberegulace, organizační dovednosti)

		a efektivní řešení problémů) EV MuV (základní problémy sociokulturních rozdílů
STAROVĚK		
zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace	Staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína) - na základě práce s mapou uvede znaky staroorientálních států, popíše přírodní podmínky staroorientálních oblastí, které napomohly vzniku prvních civilizací - dokáže zhodnotit, v čem spočívá kulturní odkaz staroorientálních států dnešku - připraví prezentaci, poster, referát o zvolené významné starověké památce či osobnosti	LISTOPAD, PROSINEC 3a výtvarná výchova, základy společenských věd, matematika, fyzika EV (problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí) MuV
popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	Antické Řecko - pracuje s mapou antického Řecka, vyhledá v ní významná centra antické kultury - dokáže zhodnotit, v čem spočívá kulturní odkaz antického Řecka a helenismu - porovná jednotlivé formy vlády včetně demokracie a charakterizuje postavení společenských skupin v konkrétních městských státech - objasní příčiny válek v dějinách antického Řecka	LEDEN 5ab, 6c zeměpis, výtvarná výchova, český jazyk, tělesná výchova, základy společenských věd
popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy	Antický Řím - pracuje s mapou antického Říma, sleduje jeho časový územní růst až ke vzniku rozsáhlého impéria - porovná jednotlivé formy vlády v antickém Římě v souvislosti se změnami a vývojem historických etap v jeho dějinách - zhodnotí kulturní odkaz antického Říma středověké Evropě a dnešku - vyjmenuje znaky judaismu a křesťanství, objasní vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím - porovná judaismus a křesťanství s polyteistickým náboženstvím Řeků a Římanů v období antiky	ÚNOR, BŘEZEN 5a, 6c tělesná výchova, výtvarná výchova, český jazyk, základy společenských věd, matematika, fyzika, hudební výchova, tělesná výchova VMEGS (žijeme v Evropě) OSV (morálka všedního dne)
	Naše země a ostatní Evropa v době římské; civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice	5a, 6c

	- charakterizuje naše země a Evropu v tzv. době římské - najde a porovná rozdíly mezi formou vlády, kulturou a civilizací antického a tzv. barbarského světa - vyvodí důsledky pádu antického světa pro následující vývoj Evropy a lidské společnosti	zeměpis, základy společenských věd MuV VMEGS (žijeme v Evropě)
STŘEDOVĚK		
objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti	Utváření středověké Evropy (byzantsko – slovanská oblast, francká říše a oblast západní, východní a střední Evropy) - objasní vznik středověké společnosti (feudální principy a jejich fungování) - charakterizuje křesťanství a jeho podíl na utváření raně středověkých států - najde a porovná rozdíly mezi západním a východním křesťanstvím - najde a porovná rozdíly ve způsobu vlády a života ve vybraných středověkých evropských státech (Francká říše, Byzanc, Arabská říše)	DUBEN 3c český jazyk, základy společenských věd, zeměpis, latina VMEGS (žijeme v Evropě) OSV (morálka všedního dne) EV (člověk a životní prostředí)
vymezí specifika islámské oblasti	Islám a arabská říše - charakterizuje oblast arabsko – islámské kultury středověku - charakterizuje islám a jeho podíl na utváření arabského světa a jeho expanze do Evropy - srovná křesťanství s islámem, objasní shodné a rozdílné znaky těchto náboženství - dovede zhodnotit přínos arabské kultury středověké Evropě	KVĚTEN 5d, 6d český jazyk, zeměpis, výtvarná výchova, matematika, fyzika, základy společenských věd OSV (morálka všedního dne, poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace)
definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–11. stol. a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	Utváření středověké Evropy - popíše vývoj nejvýznamnějších evropských států - najde a vysvětlí rozdíly ve vývoji těchto států - konkretizuje a charakterizuje jejich vzájemné styky a vztahy - na základě analýzy porovná a posoudí historický vývoj ve vybraných zemích - zhodnotí soupeření středověké Anglie a Francie, vysvětlí jeho důsledky a vliv na další dění v Evropě - popíše vznik států Slovanů na našem území (Sámova říše, Velká Morava, Český stát) Shrnutí a opakování učiva	KVĚTEN, ČERVEN 1abc, 3d zeměpis, základy společenských věd VMEGS (žijeme v Evropě) OSV EV

Dějepis 6.V, 6.W, 2.A, 2.B**tematický plán pro školní rok 2019/20**

Lukáš Havlíček, Mariana Poláková

Celkový počet hodin: 66

Zpracováno dle ŠVP „I cesta může být cíl“, verze 1.3, platné od 1. 9. 2017

Měsíc	Učivo
Září	Opakování Křesťanství a jeho vliv na vytváření raně středověké Evropy, rozdíl mezi západní a východní kulturou Světská vs církevní moc
Říjen	Hospodářské a politické uspořádání společnosti Středověká Evropa a její rozkvět Islámské nebezpečí
Listopad	Státní útvary na našem území
Prosinec	Státní útvary na našem území
Leden	Husitství, Jiří z Poděbrad, Jagellonci
Únor	Počátek novověku – renesance, humanismus, reformace a objevné plavby
Březen	Rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku
Duben	Absolutismus a stavovství Habsburkové na českém trůně
Květen	Barokní kultura, politika, náboženství
Červen	Osvícenství Shrnutí a opakování probraného učiva

Tematický plán: dějepis pro školní rok 2019–2020

Třída: 3.A, 3.B, 7.V, 7.W

Vyučující: Mgr. Jitka Fišerová, Mgr. Štěpán Macura, Mgr. Jan Veverka

Hodinová dotace: 66, 2 hod. týdně

Vypracováno podle ŠVP „I cesta může být cíl“ verze 1.3 platného od 1. 9. 2017

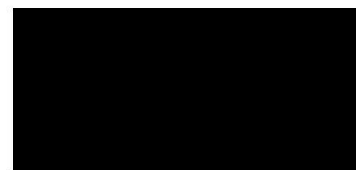
Žákovy dovednosti	Učivo a dílčí výstupy	Časový plán
	Opakování a shrnutí učiva raného novověku Rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku - rozlišuje vývoj v evropských zemích v 15–18. stol. (Anglie, Francie, Španělsko, Nizozemí, Rusko, Svátá říše římská, habsburská podunajská monarchie) - vyvodí rozdíly způsobené nerovnoměrností vývoje a rozdílnými historickými podmínkami - konkretizuje příklady rivality a spolupráce evropských velmocí	září
vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů	Absolutismus a stavovství - konkretizuje znaky jednotlivých způsobů vlády a řízení společnosti – absolutismus, stavovství, parlamentarismus - uvede příklady států s různými systémy a stručně vysvětlí, jak k jeho nastolení došlo (Anglie, Nizozemí, Francie, habsburská monarchie,...) - chápe příčiny i podstatu náboženských válek, zdůvodní proměnu náboženských konfliktů v mocenské	
posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry	Barokní kultura, politika, náboženství - posoudí dopad rekatolizačních snah po porážce povstání, důsledky upevňování absolutismu a centralizace - rozpozná základní znaky baroka, rokoka, vybaví si významné umělce a díla - vypracuje mapku regionu s vyznačenými významnými kulturními památkami vztahujícími se k umění raného novověku (renesance, baroko)	září
Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti		
určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje snahu mocenských struktur o udržení středověkých systémů	- Opakování evropských absolutismů jako příčiny revolučních změn Osvícenství - charakterizuje osvícenství jako komplexní myšlenkový proud, analyzuje jeho jednotlivé součásti a vymezí cíl - konkretizuje projevy osvícenství v chápání uspořádání společnosti (práce s dobovým dokumentem) - váží si přínosu encyklopedistů	říjen – listopad

	• popíše, vysvětlí a porovná snahy vybraných panovníků střední a východní Evropy o udržení absolutismu za cenu reform (osvícenský absolutismus) • uvede a zdůvodní snahy o udržení velmocenského postavení habsburské monarchie ve střední Evropě • porovná a vysvětlí sociální postavení jednotlivých vrstev obyvatelstva a zdůvodní jejich spokojenost i nespokojenost, navrhne vlastní řešení problematických vztahů – porovná vlastní řešení s reformními pokusy osvícenských panovníků • na základě získaných vědomostí o osvícenských panovnících sestaví profil „obecného“ osvícenského panovníka	
na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů	Velké revoluce – francouzská revoluce 1789-1799, vznik USA, rok 1848 Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu • sestaví chronologickou tabulku nejdůležitějších mezníků průběhu francouzské revoluce, na jejím základě rozliší různé politické systémy v jejím průběhu a uvede jejich negativa a pozitiva pro různé společenské skupiny, uvede příklady těchto státních systémů (republika, diktatura, kolektivní diktatura, císařství) z minulosti i příštích dějin • diskutuje o různých revolučních státních systémech, pokouší se najít mezi nimi ten nejlepší • rozpozná, čím měly nové společenské systémy blízko k extrémům moderní doby i ideálu demokracie • porovnává mezi sebou základní dokumenty revolucí (francouzská ústava, Listina práv člověka a občana, Ústava USA,...) a vyhledá v nich shodné znaky • vytvoří dle vlastní volby profil významné osobnosti francouzské nebo americké revoluce a prezentuje ji spolužákům	prosinec – únor
vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého	Utváření novodobých národních společností (české, slovenské, německé, italské); emancipační hnutí sociálních skupin, rok 1848	únor – březen

novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů	• za pomoci atlasu a dalších informačních zdrojů vytvoří ve skupině etnickou mapu Evropy, porovnává ji s dobovou mapou politickou, určí prostory, které jsou z národnostních důvodů potenciálně nebezpečné pro státy, které je ovládají • pokusí se v rámci skupinové práce shromáždit (a přednést) ukázky jazyků všech národů habsburské monarchie (vytvoří krátký slovníček důležitých výrazů v jednotlivých jazycích – panovník, parlament, svoboda, národ, vězení, země, škola, práce, válka,...) • připomene historické kořeny italského a německého partikularismu • chápe dobu evropských národních obrození jako čas zrodu nacionalismu • vytvoří krátký profil důležité (i regionální) osobnosti nebo instituce (Česká expedice, Národní divadlo, Bouda, Národní muzeum,...) NO a prezentuje ji spolužákům • vytvoří přehled nejdůležitějších legislativních změn v habsburské monarchii od roku 1848, usuzuje na jejich význam a dopad pro jednotlivé společenské vrstvy	
charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace	Rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře • v rámci skupinové práce zjistí, k jakým technickým a vědeckým objevům došlo od 18. do konce 19. stol. – vytvoří jejich časovou osu a mapu – porovnává s rozmístěním důležitých průmyslových surovin (uhlí, železná ruda, barevné kovy, dřevo,...) • najde důkazy o šíření průmyslových novinek v místě svého bydliště (nové průmyslové podniky, příchod železnice, těžba surovin v okolí) • pokusí se na základě historických map (www.mapy.cz) porovnat krajinné změny, k nimž v důsledku industrializace dodnes došlo • porovnává odlišný vývoj a úroveň průmyslové výroby v různých evropských státech (GB, R-U, Rusko, Prusko, USA,...) a v koloniích	březen

vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období	Předpoklady a projevy imperiální (mocenské a koloniální) politiky velmocí; nástup Ruska jako evropské velmoci; USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do I. světové války Vzájemné střetávání velmocí, diplomatické a vojenské aktivity v předvečer I. světové války, mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů • zjistí rozložení koloniálních území ve světě v 19. století, vyhledá země, které se začaly během 19. století koloniální nadvlády zbavovat • na základě situace v USA i dalších zemích chápe otrokářství a další projevy útlaču na rasové bázi jako zločinné • zváží přínos nově kolonizovaných oblastí pro své kolonizátory • vytvoří v rámci skupinové práce prezentaci o jednom z významných konfliktů po roce 1848 (americká občanská válka, prusko-rakouská válka, prusko– francouzská válka, krymská válka, opiové války, balkánské války,...) • vyhledá stopy konfliktů v lid. slovesnosti a dalších pramenech	duben – květen
	Proměny životního stylu, vzdělanost a umění „belle epoque“ přelomu 19. a 20. století • diskutuje o nejdůležitějších společenských a kulturních změnách 19. století • pokusí se porovnat žebříček hodnot člověka v 18. a 19. století	květen
Moderní doba – situace v letech 1914–1918		
charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky	První světová válka, české země v době první světové války, I. odboj • vymezí při práci s mapou jednotlivá mocenská uskupení válčící v 1. sv. válce, objasní jejich motivace a postoje, charakterizuje změny ve spojeneckých vazbách a zdůvodní je • zhledne dokumentární filmy ilustrující jednotlivá bojiště 1. sv. války, určí typické znaky jednotlivých front • v literatuře a výtvarném umění hledá reflexi válečných událostí, přemýšlí o vlivu válečných událostí na psychiku přímých účastníků války i lidí v zázemí • uvědomuje si válku jako nepřijatelný způsob řešení konfliktu	květen – červen

	• objasní význam politického zahraničního, domácího i legionářského odboje pro vznik Československa i pro válečné úsilí dohodových mocností	
uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku	Revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci • uvede kořeny snah o společenskou změnu v Rusku • podá důkazy o nedemokratičnosti carského i bolševického státního systému • na konkrétních faktech dokumentuje politické i ekonomické změny vedoucí k vytváření totalitního systému • porovnává kulturní, vědecký, ekonomický, (...) vývoj v USA a Rusku mezi válkami	červen
Shrnutí a opakování učiva		

Tematický plán: dějepis pro školní rok 2019–2020

Třída: 4.A, 4.B, 8.V, 8.W

Vyučující: Mgr. Blanka Dvořáčková, Mgr. Jan Veverka

Vypracováno podle ŠVP „I cesta může být cíl“ verze 1.3 platného od 1. 9. 2017

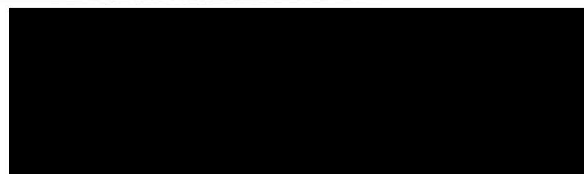
Žákovy dovednosti	Učivo a dílčí výstupy	Časový plán
	Opakování - Revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci, 1. sv. válka,	září
Vznik Československa, Československo v meziválečném období		
dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky první světové války	• charakterizuje národnostní situaci Československa po 1. sv. válce, uvědomuje si příčinu vytvoření ideje československého národa • na základě konkrétních faktů popíše postoj prvorepublikového Československa k národnostním menšinám • na podkladě skupinové práce uvádí příklady ilustrující úroveň tehdejší československé kultury • objasní česko-slovenské vztahy v Československu • uvědomuje si prvorepublikové Československo jako důležitý zdroj naší demokratické tradice • porovnává tehdejší a současný politický a stranický systém naší země • na základě práce s textem porovnává současný a tehdejší ústavní systém • na základě vlastní volby vytvoří prezentaci významné osobnosti prvorepublikové politiky, kultury, vědy, ekonomiky • vytvoří mapu demokratických a totalitních nebo polototalitních států v době před 2. sv. válkou, na jejím základě charakterizuje postavení Československa v Evropě	
Evropa a svět ve 20. a 30. letech		
vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit	• uvede znaky typické pro demokratickou společnost • dokáže vysvětlit fungování pluralitní demokracie na příkladu politického systému v ČR • vyvodí znaky totality na základě konkrétního vývoje v Itálii,	říjen

	sovětském Rusku, ideologie nacismu • porovná demokratickou a totalitní společnost • uvede příklady fašistických agresí a válečných konfliktů 30. let 20. st. • posoudí politiku západních mocností – appeasement, vyjmenuje její konkrétní příklady	
Světová hospodářská krize a ČSR v boji o záchranu demokracie a samostatného státu		
vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil	• uvede příčiny a důsledky hospodářské krize • najde souvislosti mezi hospodářskou situací a nástupem extrémních sil • objasní vítězství nacismu v Německu a pád demokratických režimů • vyjmenuje spojence – satelity Německa • popíše vliv hospodářské krize na stabilitu ČSR • charakterizuje mezinárodní a vnitřní síly, které ohrožovaly demokratický charakter ČSR a nakonec i jeho existenci • vyvodí závěr, že demokracie a samostatnost se hroutí, až když se ČSR stává předmětem mezinárodních zájmů • zhodnotí důsledky rozhodnutí velmocí na Mnichovské konferenci	říjen-listopad
popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury	• uvede příklady zneužívání/využívání médií ve prospěch totalitních meziválečných systémů • posoudí možnosti médií v ovlivňování člověka jednotlivce i mas • vytvoří přehled technických, vědeckých objevů a zlepšení meziválečné doby (i jejich eventuální zneužití ve válce) • pracuje s dobovými filmy, plakáty • zařadí významné osobnosti meziválečného veřejného života k jejich oborům (film, věda, divadlo, sport, ...) a hodnotí jejich význam pro souvěký svět i budoucnost	
Druhá světová válka		

charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky	- vysvětlí příčiny 2. světové války - popíše průběh války v jejích klíčových událostech na evropských a světových bojištích - objasní vznik protifašistické koalice a její cíle - uvede hlavní body diplomatických jednání na konferencích v Teheránu, Jaltě a Postupimi - vysvětlí pojem Norimberské zákony, holocaust, konečné řešení židovské otázky - podá důkazy kladného a záporného vlivu rozvoje vědy a techniky	
Protektorát Čechy a Morava		
	- popíše vznik Protektorátu a postavení tohoto útvaru v Třetí říši - objasní perzekuci českého národa a konečné cíle nacistů vzhledem k Čechům - posoudí zapojení Čechů do boje proti nacismu - určí charakter Slovenského štátu a zdůvodní změny v postoji Slováků k jejich státu vedoucí k odboji a SNP	listopad-prosinec
Evropa a svět po 2. světové válce. Rozdělený a integrující svět		
charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty	- objasní příčiny rozkolu mezi bývalými spojenci, dokumentuje na konkrétních případech - posoudí roli OSN a její postavení v mezinárodní politice - vysvětlí způsob a prostředky boje v období tzv. studené války - vyhledá informace o koordinaci jednotlivých ekonomik a armád uvnitř sovětského bloku a o euroatlantické spolupráci - prezentuje vybraný příklad konfliktu z období „studené války“	leden-únor
Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj; SSSR jako světová velmoc; RVHP, Varšavská smlouva		
vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů	- charakterizuje SSSR jako supervelmoc - vyvodí, které země se staly sovětskými satelity - uvede charakteristické znaky lidových demokracií	únor-březen

supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi	- vyjmenuje změny, které nastaly v ČSR v důsledku války a světového vývoje - popíše průběh vnitrostranického zápasu končícího převzetím moci komunisty v únoru 1948 - shromáždí konkrétní důkazy pro označení vlády KSČ jako totalitní - zhodnotí pokusy reformovat komunistický systém v zemích východního bloku - vysvětlí význam roku 1968 jako pokus o reformu ČSSR - zhodnotí význam přestrojky a protikomunistické rezistence na pád komunistických režimů - na základě popisu období normalizace ocení význam třetího odboje (uvede příklady), vedoucího spolu s mezinárodním vývojem k pádu totalitního režimu v ČSSR	
Euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie; USA jako světová velmoc		
vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi	- charakterizuje poválečný vývoj USA - uvede příklady úsilí USA v boji proti šíření komunismu a za velmocenské postavení - vysvětlí, co znamenalo období koexistence Východ – Západ - shromáždí konkrétní informace, na kterých prezentuje ochlazování a oteplování vztahů mezi Východem a Západem	
Životní podmínky na obou stranách „železné opony“		
porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích	získá informace z různých zdrojů a typů médií a diskutuje o životních podmínkách na obou stranách železné opony	březen
popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování	- vysvětlí, jakým způsobem probíhala evropská integrace - zdůvodní význam helsinské KBSE	

Dekolonizace; „třetí svět“ a modernizační procesy v něm - ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě		
objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě	• posoudí situaci v tzv. třetím světě • uvede příklady dekolonizace a jejího dopadu na světové dění • popíše úsilí příslušníků židovského národa o obnovu samostatného státu a postoj velmocí k této otázce • vysvětlí vztahy mezi arabským a židovským světem a jejich projevy v blízkovýchodních poválečných konfliktech • pokusí se dokázat stopu – odraz některé mimoevropské kultury (USA, Japonsko, Indie, Čína, Tibet, původní kultury Tichomoří, Africké a indiánské kultury) v dnešním euroatlantickém světě	duben
Globální problémy moderní společnosti		
vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje	• uvede příklady terorismu v současném světě • podá důkazy kladného i záporného vlivu vědy a techniky (výdaje na zbrojení, rychlý vývoj společnosti, zvýšení životní úrovně vs. absolutní chudoba, podvýživa, negramotnost, populační exploze vs. vyčerpanost přírodních zdrojů, zhoršení ekologické situace, ...) • prezentuje vlastní názor na téma: Poučilo se lidstvo z dějin? Je současný stav lepší?	

Tematický plán – Dějepisný seminář dvouletý 3.ročník a septimy Vyučující: Mgr. Mariana Poláková, Ph.D. Školní rok: 2019-2020 VYPRACOVÁNO PODLE ŠVP „I CESTA MŮŽE BÝT CÍL“ VERZE 1.3 PLATNÉHO OD 1. 9.2017	
Pravěk a raný středověk Pravěk u nás - charakterizuje a specifikuje období pravěku na území Čech a východočeského regionu - porovná a popíše jednotlivé kmeny, které obývaly naše území v daném historickém období (Keltové, Germáni, Slované), uvědomuje si rozdílnosti i shodné znaky ve způsobu života - objasní a zhodnotí přínos jednotlivých civilizací lidské společnosti	návštěva Okresního muzea v Náchodě návštěva archivu <u>ZÁŘÍ</u>
Vývoj vztahů se sousedními národy - chápe prolínání a způsoby soužití jednotlivých etnik - dokáže popsat počátky a vývoj česko-německých vztahů a česko-polských vztahů, uvědomuje si jejich základní problematiku a vliv na historický vývoj - uveče příklady některých opatření ovlivněných vzájemnými vztahy	<u>ŘÍJEN</u> <u>LISTOPAD</u>
Osobnosti v dějinách - vytvoří přehled významných osobností národních a církevních dějin naší země v raném středověku (sv. Ludmila, sv. Václav, ...) - na základě vlastního výběru informuje o některé (některých) z nich	<u>LISTOPAD</u> <u>PROSINEC</u> <u>PRŮBĚŽNĚ</u>
Dějiny historických národů - popíše dějiny Židů, objasní vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím - vyjmenuje základní znaky judaismu - porovná židovství a křesťanství, respektuje jiné náboženství - dokáže si vážit morálních a duchovních hodnot židovské kultury - seznámí se s arabsko-židovskými konflikty a současnou situací na Předním východě,... - seznámí se s dějinami kočovných kmenů (Avaři, Hunové, Mongolové, apod.) - s pomocí historické mapy vymezí pravlasti a směry přesunů těchto kmenů, vysvětlí dějinné důsledky stěhování a expanze kmenů	<u>LEDEN</u>
Starověk Kultura starověku - charakterizuje kulturu jednotlivých staroorientálních civilizací - uvědomuje si základní rozdíly a zvláštnosti jednotlivých kultur - charakterizuje antickou kulturu - dokáže zhodnotit odkaz starověkých kultur středověku a dnešku	<u>BŘEZEN</u>
Středověk Utváření JV Evropy - seznámí se s dějinami zemí Balkánu - vyjmenuje základní historické mezníky, které ovlivnily vývoj v této oblasti, objasní podstatu válečných konfliktů na Balkáně	<u>DUBEN</u>
Středověká kultura a život - seznámí se s středověkými kulturně-historickými památkami regionu - umí popsat a rozlišovat jednotlivé umělecké slohy a styly (předrománský, románský, gotický) - porovnává život společenských vrstev středověku, popíše rozdíly a specifika života ve středověkých městech - prezentuje život na středověkých hradech - vytvoří přehled významných osobností středověké Evropy našich zemí a regionů, informuje o některé z nich dle vlastního výběru - dokáže vyjmenovat a popsat symboly české státnosti a významná výročí	<u>DUBEN</u> <u>KVĚTEN</u>
Vývoj vědy a techniky od středověku do novověku - objasní příčiny pokroku v oblasti vědy a techniky v období vrcholného středověku a počátku novověku - vyjmenuje základní vynálezy a moderní postupy, vymezí přínos manufakturní výroby - posoudí hospodářskou úroveň regionu v daném období	<u>KVĚTEN</u> <u>ČERVEN</u>

konkretizuje přínos průmyslové revoluce (šíření průmyslových novinek v regionu, místě bydliště - továrny, 1. železnice,)	
Tematický plán – Dějepisný seminář - 4. ročník Učující: Mgr. Mariana Poláková, Ph.D. Školní rok: 2019-2020 UPRACOVÁNO PODLE ŠVP „I CESTA MŮŽE BÝT CÍL“ VERZE 1.3 PLATNÉHO OD 1. 9. 2017	
Moderní doba - vývoj do roku 1945 Významné osobnosti dějin 19. a počátku 20. století - seznámí se s životními mezníky a některých významných osobností národních dějin (Palacký, Rašín, Švehla, Masaryk, Beneš,...) - dle vlastního výběru vytvoří prezentaci o některé konkrétní osobnosti prvorepublikové politiky, kultury, vědy, ekonomiky - dokáže zhodnotit dějinný význam vybraných osobností světových dějin (Lenin, Stalin, Mussolini, Hitler, Churchill,...)	<u>ZÁŘÍ</u>
Ruské revoluce, vývoj v SSSR - objasní důvody opakovaných pokusů o změnu společenského systému v Rusku (1905, 1917) - porovná jednotlivé dějinné etapy - doloží změny vedoucí k upevnění totalitní bolševické moci a stalinismu	<u>ZÁŘÍ-ŘÍJEN</u>
Mezinárodní vztahy mezi válkami - posuzuje versailleský systém jako přímou příčinu dalšího konfliktu mezi vítěznými a poraženými státy - vypracuje přehled snah o mírové soužití ve 20. letech 20. století - srovná základní znaky totalitních ideologií s demokratickými - seznámí se blíže s představiteli totalitních režimů a jejich ideologií (prostřednictvím dokumentárního filmu), zaujme negativní postoj k prostředkům i formám prosazování totalitní zvržlosti - charakterizuje vývoj mezinárodních vztahů ve 30. letech 20. století, objasní směr jejich vývoje - porovná politiku appeasementu a politiku kolektivní bezpečnosti - shromáždí informace o vývoji v regionu v tomto období a diskutuje o nich (důraz na systém opevnění na Dobrošově)	<u>ŘÍJEN-LISTOPAD</u>
Druhá světová válka - podle vlastního zájmu vypracuje referát, prezentaci o některém z významných bojišť - posoudí vývoj v regionu za protektorátu, podíl obyvatel na II. odboji - zhodnotí činnost protifašistické koalice	<u>LISTOPAD-PROSINEC</u>
Evropa a svět po 2. světové válce Rozdělení a integrující svět - vysvětlí základní problémy poválečného vývoje poraženého a rozděleného Německa - posoudí a porovná vývoj v obou německých státech (politický systém, ekonomika, zahraniční orientace, společenský život, vzájemné vztahy) a objasní cestu k jejich opětovnému sjednocení - chápe a dokáže dokumentovat vývoj česko-německých vztahů ve 20. stol. - dokáže popsat způsob postupného sjednocování Evropy ve 20. stol. - uveče základní instituce integrující se Evropy, vymezí konkrétní příklady procesu sjednocování do současnosti - vysvětlí a na konkrétních příkladech doloží způsoby a prostředky boje v období tzv. studené války - seznámí se hlouběji prostřednictvím filmu nebo referátu s některým ze žhavých konfliktů moderní doby (Korea, Indočína, Vietnam, Perský záliv, Blízký východ, Balkán,...) Globální problémy moderní společnosti - diskutuje a vyvodí základní příčiny a projevy světového terorismu - uveče příklady konkrétních projevů terorismu v současném světě - na základě práce s médii uvede příklady boje proti terorismu a další - vývoj v této závažné společenské problematice Opakování k maturitní zkoušce	<u>LEDEN-DUBEN</u> <u>PRŮBĚŽNĚ</u>

Některá probíraná témata prohlubují základní učivo, proto budou zařazena do výuky semináře v době, kdy tato tematika bude na programu výuky v hodině dějepisu, jiná budou zařazena podle aktuálnosti.